

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота
з японської філології

на тему:

ЛЕКСИЧНІ ТА ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІАЛЕКТІВ РЕГІОНУ
КАНСАЙ

Студента групи Яп 06-21
факультету східної і слов'янської філології
денної форми навчання

Освітньої програми:

«Японська мова і література та переклад,
західноєвропейська мова»

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.069 Східні мови та
літератури (переклад включно),

перша – японська

Затєєва Єгора Миколайовича

Науковий керівник:

Викл. Дементьєва Т.С.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1. Теоретичні засади діалектів регіону Кансай	6
1.1. Поняття діалекту та діалектизмів.....	6
1.2. Загальна інформація про діалекти японської мови.....	7
1.3. Історія розвитку діалектів регіону Кансай.....	11
Висновки до розділу 1.....	14
Розділ 2. Аналіз лексичних та граматичних особливостей діалектів регіону Кансай	16
2.1. Спільні риси діалектів західної Японії.....	16
2.2. Відмінності між стандартною японською мовою та діалектами регіону Кансай.....	17
2.3. Ідіоми та популярні фразеологізми кансай-бен.....	21
2.4. Вплив діалектів регіону Кансай на сучасну японську мову.....	24
2.4.1. Аналіз особливостей використання діалектів регіону Кансай в сучасному медіа-просторі та поп-культурі.....	25
Висновки до розділу 2.....	28
ВИСНОВКИ	29
要約.....	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	32

ВСТУП

Мовна ситуація у кожній країні не є однорідною – доволі розповсюдженою є ситуація, коли в одній країні пліч-о-пліч співіснують десятки регіональних діалектів, які можуть мати разючі відмінності один від одного.

Це може бути викликано історичними, територіальними чи географічними чинниками, або ж впливом інших держав – це можуть бути як наслідки мирного сусідства, коли мови починають поєднуватися одна з одною у прикордонних районах, так і примусова асиміляція, наприклад, у межах анексії.

Японська мова належить до японо-рюкюської мовної родини і її зв'язки з іншими мовами досі не встановлені. І хоча вважається, що японська мова має певні зв'язки з так званою рюкюською мовою, така тенденція виникла в рамках примусової асиміляції минулого сторіччя, а тому рюкюську прийнято вважати лише діалектом японської мови.

Не зважаючи на це, японську не відносять до так званих «мовних ізолятів». «Мовний ізолят» – це мова, яка не має генеалогічних зв'язків з іншими, або ж вони не відомі.

Попри відсутність відкритої спорідненості з іншими мовами, японська характеризується величезною кількістю діалектів – часом, вони є абсолютно взаємонезрозумілими, попри те, що це підвиди мови у спільній державі. Це спричинено історичними особливостями розвитку Японії, а також значущою віддаленістю та ізолюваністю деяких островів одне від одного.

З усієї низки діалектів, наймасовішим є діалект Кансайського регіону, або ж кансай-бен. Цей діалект настільки масовий та масштабний, що має великий та значущий вплив на японську медіасферу та мову загалом.

Актуальність роботи полягає у вивченні та впорядкуванні історії виникнення та розвитку кансайського діалекту, визначенні його відмінностей від стандартної японської мови, а також визначенні його впливу на сучасний японський медіапростір.

Попри високу популярність та славу саме цього діалекту, на українському науковому поприщі не вистачає ґрунтовних робіт на дану тематику.

Об'єктом дослідження є особливості діалектів Японії за територіальним принципом, історичний та соціальний шлях їх розвитку.

Предметом дослідження виступає кансайський діалект, притаманний регіону Кансай у Японії.

Мета роботи – дослідити та систематизувати історичні та соціальні віхи розвитку кансайського діалекту, визначити його вплив на японську медіасферу. Визначити відмінності кансайського діалекту від стандартної японської мови.

Завдання роботи:

1. Визначити поняття діалекту та діалектизмів в цілому;
2. Систематизувати історичні етапи розвитку діалектів у Японії;
3. Надати загальну характеристику японських діалектів;
4. Охарактеризувати кансайський діалект, визначити його відмінності від стандартної японської мови;
5. Визначити місце кансайського діалекту в японській медіасфері;
6. Проаналізувати практичні приклади використання кансайського діалекту в поп-культурі.

Застосовані в ході роботи методи:

- **Структурний аналіз**, що був використаний для визначення відношень та зв'язків між мовними елементами в японській мові;
- **Порівняльний аналіз**, що був використаний для зіставлення та порівняння одиниць діалектної мови з одиницями стандартної японської мови;
- **Компонентний аналіз**, що був використаний для пояснення семантичного значення лексичних одиниць шляхом розщеплення значення слова на окремі компоненти;
- **Контент аналіз**, що був використаний для практичного вивчення застосування діалекту в медіасфері;
- **Узагальнення**.

Практичне значення роботи полягає у систематизації вже наявних знань, розширенні сегменту власне українських досліджень цього питання, оскільки наразі вони обмежені, а також аналіз прикладів практичного застосування діалектів у поп-

культури та їхня роль у ній. Результати наших досліджень можуть бути використані як матеріал для розробки та вдосконалення посібників та відповідних довідників з даної теми.

Структура курсової роботи: робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІАЛЕКТІВ РЕГІОНУ КАНСАЙ

1.1. Поняття діалекту та діалектизмів

Перш за все, варто визначити та конкретизувати поняття «діалект».

Згідно з академічним тлумачним словником, діалект – це місцевий різновид мови, сукупність особливостей мови, що притаманні широким масам на певній місцевості (Академічний тлумачний словник, 1970).

Звонська Л.Л. у своєму «Енциклопедичному словнику класичних мов» визначає діалект як «форму загальнонаціональної мови, яка є засобом спілкування на певній території або обслуговує соціальну групу людей» (Звонська, 2017, с. 161 – 162). Вона поділяє діалекти на територіальні та соціальні. Територіальні діалекти належать до певної мови, проте між собою мають спільні та відмінні риси. Об'єднання декількох діалектів називається «наріччя», а мовні одиниці, менші за діалекти – говірками.

Говірка – мовно-територіальне формування, характерне для жителів кількох наближених населених пунктів (Енциклопедія сучасної України, 2001).

Соціальними діалектами Звонська називає мови, що притаманні певним соціальним групам – професійну лексику, жаргони тощо.

Кобилянський Б. В. зазначає, що так звана загальнонародна мова та місцеві діалекти «не виключають, а зумовлюють одне одного» (Кобилянський, 1960, с. 13), адже наявність діалектів підтверджує існування спільної загальнонаціональної мови.

Він зазначає, що місцеві діалекти завжди підпорядковуються спільній, загальнонаціональній мові, адже діалект є її відгалуженням, або ж «нижчою» формою. Місцеві діалекти мають свою граматичну будову та словниковий фонд, проте в загальному плані подібні до спільної мови.

Кобилянський також наголошує, що діалект та мова – поняття не тотожні.

Отже, підсумовуючи вищезгадані визначення, ми можемо підсумувати, що діалект – це відгалуження загальнонаціональної мови певної держави, притаманне

окремій території цієї країни та покликане обслуговувати населення цієї території. Загалом, за своєю будовою та словниковим фондом, діалекти подібні до загальнонаціональної мови, хоча і мають певні характерні відмінності.

Своєю чергою діалектизми – це слова та словосполучення, характерні для населення певних територій, що не є загальноновживаними у спільній мові (Ковалів, 2007, с. 286).

Діалектизми, притаманні певному місту мають назву провінціалізми (Волков, 2001, с. 150).

1.2. Загальна інформація про діалекти японської мови

Японія характеризується великою кількістю територіальних діалектів, пов'язаних, у першу чергу, з географією країни, а у другу – з історичними чинниками.

Географічно, Японія неоднорідна – вона має як гірські вершини, так і низини, а також багато ізольованих та віддалених одне від одного островів, що і призвело до появи великої кількості діалектів.

Енциклопедія Британіка відзначає, що японські діалекти можуть настільки відрізнятися, що «житель Токіо не зрозуміє жителя Акіти» (Енциклопедія Британіка, 2023). Окрім того, японські діалектологи стверджують, що діалекти Окінави (або ж архіпелагу Рюкю) разюче відрізняються від інших японських діалектів, проте детальніше про це ми згадаємо пізніше.

Бондарук В.І зазначає, що до буржуазної революції 1867-1868 років усі форми японської мови, окрім так званої «літературної мови» бунго були територіально обмежені (Бондарук, 2020, с. 14). «Бунго» (文語) або ж так звана класична японська мова, з'явилась у період Хейан і проіснувала аж до ХХ сторіччя (Wiktonary, 2023). Пізніше, на початку ХХ сторіччя, вона поступово почала виходити з ужитку, конкуруючи з більш розмовним аналогом літературної мови під назвою «Кого» (古語). Багато років бунго була офіційною мовою законів та указів, проте у 1945 році її

зовсім перестали використовувати, а на її місце стала вже відома нам сучасна японська літературна мова.

Проте до появи встановленої «спільної мови», бунго була майже недоступною для простих жителів, зокрема сільських, тому в кожному регіоні існували свої локальні та відрізані одне від одного діалекти народної мови. Однією з причин такої взаємної ізольованості діалектів стала феодална роздробленість – у період Сенгоку (1467 – 1573 роки) країну розривали міжусобні війни між японськими провінціями та територіальними утвореннями, що зробило практично неможливою внутрішню міграцію населення, а разом з нею і змішання діалектів.

Діалекти, що виникли внаслідок конгломерації, з'явилися пізніше – одним з таких можна назвати діалект Едо (сучасне Токіо). Його появі сприяло становлення міста Едо культурним та політичним центром під час однойменного періоду з 1603 по 1867 роки.

Бондарук В.І. виділяє три найбільш визначні діалекти феодалної Японії – столичний кіотський, діалект Шюрі (Окінава) та токійський (Бондарук, 2020, с. 15-17). Вона відзначає, що кіотський діалект був відомий і за межами свого регіону, і саме на його основі було проведено перші спроби створення «спільної» літературної мови.

Діалект Шюрі був притаманний островам Рюкю і був визначальним мовним засобом на низці віддалених територій, через що разюче відрізнявся від решти японських діалектів. Окінавський діалект настільки своєрідний, що багато науковців навіть виділяють його як окрему мову. Під час мовної асиміляції кінця ХІХ – початку ХХ сторіччя та поступового переходу до єдиної мови, діалект Рюкю зазнав разючих змін, хоча і понині лишається одним з найбільш унікальних діалектів японської мови. Детальніше ми розглянемо це питання далі.

Третій діалект – так званий едоський чи токійський, який використовували у західній частині Едо Яманоте, і який вважався мовою інтелігенції. На сході Едо використовували діалект Шітамачі – так званий діалект середнього класу.

Бондарук зазначає (Бондарук, 2020, с. 16-17), що спочатку цей діалект був притаманний самураям - саме через високу мобільність цього класу, едоський діалект

був відомий і за межами свого регіону. Едоський діалект вважався більш престижним та притаманним вищим соціальним пластам населення, і саме він послужив основою для «спільної» сучасної японської мови.

Так звана «спільна мова», що базується на токійському діалекті, була створена з метою мовної уніфікації і з 1886 року стала частиною обов'язкової освіти. Зокрема, у її поширенні допомагали тогочасні засоби масової інформації.

Хоча перші спроби вивчення японських діалектів існували ще у епоху Едо (Abe Shin, 2001), ґрунтовно японські лінгвісти почали вивчати діалекти тільки після створення «Комісії з вивчення рідної мови» у 1902 році. Саме вона визначила всі існуючі на той час діалекти (Семенко, 2017, с. 344).

Діалектолог Тодзьо Місао (Семенко, 2017, с. 345) відзначає три основні етапи вивчення діалектів Японії. Перший – це період з 1900 по 1910-ті роки, коли діалекти були зібрані, класифіковані, а також поділені на західні та східні. Другий – 1920 – 1930-ті роки – коли було відкрито «Діалектологічне товариство» і почав виходити відповідний часопис. У цей період японські вчені почали застосовувати прийоми європейської лінгвістики а також так звану «лінгвістичну географію», яка допомогла вивчити генеалогію японських діалектів. Третім важливим етапом Місао називає появу Національного інституту дослідження мови після Другої світової війни.

Наразі вчені виділяють три конкретні групи діалектів – східну, західну та діалекти Кюсю (Енциклопедія Британіка, 2023). З приводу діалектної групи островів Рюкю (окінавської) науковці так і не прийшли до спільної думки – адже ці діалекти малоспоріднені з «спільною» мовою та іншими діалектами країни, тож деякі вчені вивчають питання, чи варто називати її окремою мовою.

Тодзьо Місао одним з перших класифікував японські діалекти у своїх роботах «Японський діалектологічний атлас» та «Дослідження японських діалектів». Він виділив наступні групи діалектів (Семенко, 2017, с. 345):

1. Східні діалекти

- Діалекти Хоккайдо;
- Діалекти Тохоку;
- Діалекти Канто;

- Діалекти Хачіджьо;
- Діалекти Токай-тосан;
- Діалекти Хокуріку.

2. Західні діалекти

- Діалекти Кінкі;
- Діалекти Шікоку;
- Діалекти Умпаку;
- Діалекти Чюгоку.

3. Діалекти острова Кюсю (або ж північні)

- Діалекти Хонічі;
- Діалекти Хічіку;
- Діалекти Сацугу.

4. Діалекти архіпелагу Рюкю

- Амаміошіма-бен;
- Окінава-бен;
- Сакішіма-бен.

Також, існують класифікації, у яких діалекти Канто (у які входить і токійський діалект) виділяють окремою групою.

Більш детальну авторську класифікацію для діалектів Західної Японії було розроблено у роботі Семенко С.М «Територіальна класифікація і типологічні риси діалектів західної частини Японії, островів Кюсю та Рюкю» діалектів (Семенко, 2017, с. 346).

Найбільш неоднозначною є група діалектів архіпелагу Рюкю. Острови Рюкю – архіпелаг, що знаходиться між Кюсю і Тайванем. Рюкюські мови належать до японської мовної сім'ї і вважаються діалектами японської, проте ці мови та спільна японська не є взаємозрозумілими. Загалом, їх поділяють на три підгрупи, відповідно до основних груп островів – островів Окінава, Міяко та Яеяма.

Попри це, кількість діалектів на островах Рюкю збігається з кількістю діалектів у самій Японії, адже через своє географічне розташування та історичний розвиток майже кожен острів архіпелагу має свій діалект.

Рюкюські мови вважаються діалектами через ряд соціально-політичних причин. За існування та незалежності королівства Рюкю (1429 – 1872), рюкюська, або ж окінавська мова була державною, хоча офіційні документи оформлювалися китайською.

У 1609 р. королівство визнало сюзеренітет південно японського князівства Сацума, проте Рюкю залишалося доволі автономним. Місцеве населення продовжувало розмовляти окінавською мовою аж до 1879 року – саме тоді Японія анексувала острови, заснувала префектуру Окінава, та розпочала політику мовної асиміляції. Окінавська мова зазнавала утисків, дітям примусово прищеплювали «спільну» японську. Саме тоді японський уряд почав просувати наративи, що окінавська мова – діалект японської.

Наразі, стандартна японська мова переважає на архіпелазі, проте діалекти все ще не зникли з ужитку, здебільшого за рахунок старшого покоління. Хоча на острові досі існують двомовні таблички та інші діалектні символи, молоде покоління не зацікавлене у вивченні окінавської мови, і тому, здебільшого, розмовляють японською з окінавським акцентом.

Всесвітній атлас мов ЮНЕСКО заніс окінавську мову у список тих, що знаходяться під загрозою зникнення, оскільки загальна кількість її носіїв складає від 100 тисяч до мільйона (World Atlas of Languages).

1.3. Історія розвитку діалектів регіону Кансай

Кансайський діалект – група діалектів, регіону, до складу якого входять префектури Кіото, Осака, Хього, Нара, Шіґа, Вакаяма та Міе. Альтернативна назва – кінкі-бен або ж кансай-бен (у яких «бен» (弁) - приставка, що означає «діалект»).

Семенко С.М пропонує виділяти наступні територіальні діалекти регіону Кансай (Семенко, 2017, с. 346):

1. Кіото-бен (загальна група діалектів міста та префектури Кіото);
2. Осака-бен;

3. Кобе-бен (діалект міста Кобе);
4. Нара або ямато-бен (діалект міста Нара);
5. Баншю-бен (південно-західна частина префектури Хього);
6. Шіга-бен (префектура Шіга);
7. Вакаяма або кюшю-бен (префектура Вакаяма);
8. Міе-бен (префектура Міе);
9. Вакаса-бен (діалект префектури Фукуї).

Оскільки до 1603 року Кіото був столицею Японії, кансайський діалект довгий час де-факто був «спільною» японською мовою, хоча де-юре вона з'явилася значно пізніше (Nattori, 2020, с. 18-19). Саме через приналежність до тогочасної столиці, певний час кансайський діалект навіть вважався привілейованим.

Кансайський діалект наразі вважається одним з найвідоміших японських діалектів. Попри те, що багато діалектів Японії знаходилися на межі зникнення під час політики стандартизації, кансай-бен (а зокрема осака-бен) тримають свої передові позиції.

Санада Шінджі припускає (Sanada, 2018), що однією з причин міцності кансайського діалекту є те, що коли у XVII сторіччі столиця була перенесена до Едо, поступово почав набирати обертів та популярності едоський діалект, створений самураями. З часом едоський діалект став де-факто (а пізніше і де-юре) стандартом японської мови, через що жителі сходу Японії почали вважати себе більш привілейованим класом. Саме тоді, на його думку, відбулося об'єднання всіх кансайських піддіалектів, які відносяться до західної групи, з метою укріпити позиції та зберегти рідний територіальний говір. Санада також вважає це причиною, чому токійський та кансайський діалекти доволі сильно відрізняються.

Також, важливим фактором високої популярності кансайського діалекту є велика чисельність населення регіону – за останніми даними, там проживає 20,728,079 людей (関西の人口一覽, 2022).

Значущість кансайського діалекту, а саме його підвиду кіото-бен, підкреслює гіпотеза, згідно з якою саме кіотський діалект за наголосами та тональностями вважається найбільш наближеним до протояпонської. Попри це, наразі все частіше ця

гіпотеза піддається оскарженню, опираючись на те, що її основа – неправильне трактування текстів періоду Хейан (Samuel, 1979, с. 157).

Ще одним важливим діалектом кансайської групи є осака-бен. До 1980-их років кансайські діалекти вважалися доволі різкими, проте після цього десятиліття, кансайський діалект став вважатися «мовою сміху» або ж мовою веселоців, і посприяв цьому саме осака-бен (StutzStreetharan, 2015, с. 431)

Медіа-простір кінця минулого сторіччя просував осака-бен як засіб гумору. Однією з причин вважають телекомпанію «Йошімото Коґо», яка виготовляє комедії. Територіально вона розміщується у Осаці, тому дуже часто героями телепродуктів виступають саме місцеві жителі (Батюк, 2011, с. 16).

Доволі цікавою також є теорія, що своєю «комедійністю» осака-бен завдячує торгівлі (Södergren, 2014, с. 12). Згідно з нею, оскільки Осака є важливим торговим містом, місцеві продавці, аби легше продавати товар, мимоволі модернізували діалект, додавши у нього більше легкості та гумору, оскільки це допомагало покращити настрій покупцю та підвищувало продажі.

Проте однозначно найбільшу роль у зміні сприйняття осака-бен та кансайського діалекту в цілому зіграв японський комедійний жанр «манзай».

Манзай – жанр, що корінням сягає епохи Хейан. Це комедійний дует, який розділяється на ролі дивака (боке) та прагматика (цуккомі). Основа комедії полягає у каламбурах, жартах одне над одним та взаємними непорозуміннями.

Сучасний стиль манзай було сформовано у Осаці в 1930-их роках, а у 70-их роках минулого століття він почав активно просуватися на телебаченні (StutzStreetharan, 2015, с. 431-432). З часом кансайський діалект та осака-бен закріпилися як одна з визначальних характеристик манзай, через їх активне використання акторами-комедіантами. Саме популярність формату манзай (особливо у сучасній поп-культурі) призвела до зміни загального ставлення до кансайського діалекту. Наразі у культурі він дуже часто виступає як спосіб надати медіапродукту гумористичного характеру, але про це ми згадаємо пізніше.

Висновки до розділу 1

У першому розділі нашої курсової роботи, ми провели теоретичне дослідження нашої теми. У пункті 1.1. ми розглянули поняття діалекту та діалектизмів тощо. Отже, згідно з академічним тлумачним словником, діалект – це місцевий різновид мови, сукупність особливостей мови, що притаманні широким масам на певній місцевості. На підставі дослідження, можна зробити висновок, що діалект – це відгалуження мови певної держави, притаманне окремій території цієї країни та призначене для обслуговувати населення цієї території. Загалом, за своєю структурою та словниковим складом, граматичною будовою та іншими ознаками, діалекти схожі з загальнонаціональною мовою, хоча і мають певні характерні відмінності. Діалектизми, за Ковалевим (2007), це специфічні слова та словосполучення, характерні для населення певних територій, що не є загальноживаними у спільній мові.

У пункті 1.2. ми прослідкували та систематизували основні історичні етапи розвитку діалектів в Японії, а також коротко окреслили передумови виникнення та процес розвитку діалектів Японії. Висновки, які можна зробити з цього дослідження у тому, що на утворення різноманіття японських діалектів впливали географічні та історичні чинники. До географічних чинників належать гірські вершини та низини, розгалуження річок. Також важливим фактором виникнення діалектів на території сучасної Японії є наявність великої кількості ізольованих та віддалених островів. З іншого боку, до історичних чинників відносимо: появу класичної японської мови «бунго» і подальше виникнення її розмовної версії «кого»; феодална роздробленість у період Сенгоку, утворення конгломератів, встановлення стандартної нормативної японської мови тощо. В даному пункті ми також подали класифікацію японських діалектів, виконану науковцем Тодзьо Місао. В процесі дослідження ми визначили, що діалект Кансай відноситься до групи діалектів Кінкі західної гілки діалектів Японії.

Коротка історія розвитку діалектів регіону Кансай була викладена у пункті 1.3. Проаналізувавши, ми прийшли до висновку, що одними з причин популярності та

широковживаності діалекту Кансай є: велика чисельність населення регіону, активне просування діалекту у медіа простір (радіо, телебачення тощо) в останні десятиріччя, популярність комедійного жанру «мандзай», який було засновано на території сучасної Осаки, що стійко асоціюється з даним діалектом.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ЛЕКСИЧНИХ ТА ГРАМАТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ДІАЛЕКТІВ РЕГІОНУ КАНСАЙ

2.1. Спільні риси діалектів західної Японії

Діалекти західної Японії, до яких входить і кансайський, мають низку спільних рис, серед яких:

- Відсутність редукції (ослаблення артикуляції ненаголошених і зміна звучання) голосних звуків;
- Подовження голосних в односкладових словах - «те» > «те:» (手 - «рука»), «кі» > «кі:» (木 - дерево) і т.д;
- Низка відмінностей від стандартної японської мови у використанні дієслів:

1. Використання заперечувальних форм дієслів минулого часу «нанда» (なんだ) та «дзатта» (ざった) замість нормативної форми «накатта» (なかつた);

2. Використання дієслова «ору» (おる) замість нормативного «іру» (いる), в тому числі й для позначення форми тривалості, теперішнього часу тощо; заперечна форма даного дієслова приймає форму «оран» (おらん), «оракен», (おらへん) «орехен» (おれへん);

3. Використання дієслівних зв'язок «я» (や) та «джя» (じゃ) замість нормативної форми «да» (だ);

4. Асиміляція та подовження звуків при утворенні серединної форми («те» форма) та минулого часу простої форми («та» форма) в таких дієсловах, останні склади яких закінчуються на «ау», «оу», «уу» (наприклад: 会う «ау» – «зустрічатися» – あうて/, あうた (ауте/аута); «цукау» – «використовувати» – つこうて/つこうた (цуко:те/цуко:та); «омоу» – «думати» – おもうて/おもうた (омо:те/омо:та); 酔う «йоу» - «п'яніти» - ようて/ようた (йо:те/йо:та); 吸う «суу»

– «вдихати, курити» – すうて/すうた (су:те/су:та); а також у зв'язці прислівникового прикметника (наприклад: «ясуй» (安い) - «дешевий» - «ясуку» (安く) – дешево) разом з дієсловом «ставати/стати» – «нару» (なる). Наприклад: «ясуко:нару» (安こうなる) – «ставати дешевшим, дешевіти»; «курако:нару» (暗こうなる) – «темнішати, ставати темнішим» (岡本牧子, 氏原庸子, 2006).

2.2 Відмінності між стандартною японською мовою та діалектами регіону Кансай

Однією з визначальних рис кансайського діалекту є відмінне від стандартної японської мови використання зв'язок:

Таблиця 2.1

Стандартна японська мова	Кансайський діалект
Зв'язки です («десу») та だ («да») у теперішньому часі	Зв'язка や («я») у теперішньому часі
Зв'язки でした («дешіта») та だった («датта») у минулому часі	Зв'язка やった («ятта») у минулому часі

Окрім того, для кансайського діалекту притаманна заміна заперечувальної зв'язки «най» (ない) суфіксом «хен» (へん). В дієсловах першої групи («у»-дієслова/го-дан), а також дієслова другої групи, що закінчуються на «іру» (і-дан) відбувається заміна складу на той, що містить звук «е». Наприклад: «йоманай» (読まない) – «йомехен» (読めへん) – «не читаю/не буду читати»; «окінай» (起きない) – «окехен» (起きへん) – «не прокидаюся/не буду прокидатися». Дієслова 2 групи (е-дан) не зазнають додаткових змін: «табенай» (食べない) – «табехен» (食べへん) – «не їм/не буду їсти»; Однак в дієсловах з однією порою перед «най» спостерігається подовження звуку: «ненай» (寝ない) – «не:хен» (寝えへん) – «не сплю/не буду спати». Неправильні дієслова третьої групи змінюються як: «шінай» (しない) – «се:хен» (せえへん) – «не

роблю/не буду робити»; «конай» (来ない) – «ке:хен» (来えへん) – «не приходжу/не прийду» (岡本牧子 , 氏原庸子, 2006).

Семенко С.М також відзначає використання дієслівних зв'язок «нен» (ねん) та («хару») はる замість нормативної зв'язки «іру» (いる) в осака-бен та кіото-бен відповідно (Семенко, 2017, с. 350):.

Кансайський діалект має й низку орфоепічних відмінностей, однією з яких є випадання приголосного «к» у прислівникових прикметниках: «такаку» (高く) – «такау» (高う) – «дорого»; «нагаку» (長く) – «нагау» (長う) – «довго»; «омошіроку» (面白く) – «омошіроу» (面白う) – «близько».

Окрім того, для кансайського діалекту притаманне випадання кінцевої мори «і» у «і»-прикметників: «ацуй» (熱い) – «ацу» (あつ) – «спекотний»; «такай» (高い) – «така» (たか) – «високий/дорогий».

Ще одною особливістю кансай-бен є заміщення приголосного звука «с» звуком «х» у заперечувальних дієслівних суфіксах: «сумімасен» (すみません) – «сумімахен» (すみまへん).

Кансайський діалект схильний до різного роду скорочень – серед них скорочення подовжених голосних звуків, наприклад у дієсловах 5-го відмінку (вольова форма): «асобо:» (遊ぼう) – «асобо» (遊ぼ) – «Давай розважимося».

У кансай-бені також можуть скорочуються і безпосередні слова – наприклад «чігау» (違う) – «відрізнитися» можна скоротити як «чяу» (ちゃう) (岡本牧子 , 氏原庸子, 2006).

Окрім того, існують наступні діалектні форми для вираження наказу, заборони, прохання, припущення:

- Ввічливий наказ: наприклад, «ненасай» (寝なさい) – «не:» (ねえ) – «спи/лягай спати (будь ласка)»; «шінасай» (しなさい) – «ші:» (しい) – «роби/зроби (будь ласка)». Отже стандартна форма «-насай» скорочується, а останній звук подовжується. Конструкція «-накереба наранай» (~なければならぬ), що означає «потрібно (зробити)» має форму «-на:кан» (~なあかん) або «-н то акан» (~んとあかん), наприклад: «ашьта гакко: е ікан то акан» (あした学校へ行かんとあかん) – «завтра

необхідно піти в школу»; «натто: о табена акан?» (納豆を食べなあかん?) – «(мені) потрібно з'їсти натто?».

- Заборона: «-те ва ікенай» (～てはいけない) змінюється на «-тара акан» (～たらあかん), наприклад: «кайшія о ясундара акан» (会社を休んだらあかん) – «не можна прогулювати роботу». Конструкція «будь ласка, не робіть», що являє собою ввічливу заборону з «-найде кудасай» (～ないてください) перетворюється на «-нтойте» (～んといて), наприклад: «шішін о торантойте» (写真を撮らんといて) – «будь ласка, не фотографуйте».
- Прохання: прохання дозволу «-те мо іі» (～てもいい) в кансай-бен звучить як «-те мо еє» (～てもええ): «пен де каітемо еє ка» (ペンで書いてもええか) – «чи можна писати ручкою?». Стандартний варіант прохання, такий як «-те кудасай» (～てください) – «будь ласка (зроби)» і скорочення від нього «-те не» (～てね), «-те йо» (～てよ) в кансай-бен формується як: «-те на» (～てな), «-те я» (～てや): «чъотто матте я» (ちょっと待ってや) – «будь ласка, трохи зачекай». Дієслова, закінчення яких у словниковій формі закінчуються на дифтонги «ау», «оу», «уу», як було згадано вище, подовжуються. Таким чином, стандартне «сасотте не» (誘ってね) в кансай-бен перетвориться на «сасо:те на» (さそうてな) – «запроси, будь ласка».
- Припущення: оскільки, як було зазначено раніше, в кансай-бен нормативне допоміжне дієслово «да» змінюється на «я», конструкція припущення/гіпотези «даттара» (だったら) змінюється відповідно на «яттара» (やったら), а нормативне «даро:» (だろう) – на «яро:» (やろう). Наведемо приклади: «комбан, аме га фуру яро:» (今晚、雨が降るやろう) – «певно, сьогодні ввечорі піде дощ», «ваші яттара, со: ва се:хен я» (わしやったら、そうはせえへんや) – «якщо б це був я, я би так не вчинив» (岡本牧子, 氏原庸子, 2006).

Розглянемо особливості допоміжного «я», які можна спостерігати у кансай-бен, окрім окреслених вище. Так як «я» замінює «да», зазнають змін наступні конструкції та словосполучення: «-да кара» (～だから) змінюється на «- я кара» (～やから) –

конструкція причини, «-да кедо» (～だけど) – «-я кедо» (～やけど) – «однак». Також зустрічаються такі вирази, як: «со:я кедо» (そうやけど), «се:я кедо» (せえやけど), «се:я кара» (せえやから), «со:я кара» (そうやから). Наприклад: «ашьта тесто я. се:я кара бенкьо: суру ва» (明日テストや。せえやから勉強するわ) – «Завтра тест. Тому я буду вчитись». «Я» також з'являється у наступних словосполученнях: «даре да ка вакаранай» (誰だかわからない) – «даре я вакаран» (誰やわからん) – «не знаю, хто», таким самим чином утворюються наступні: «доко да ка» (どこだか) – «доко я» (どこや) – «де?», «іцу да ка» (いつだか) – «іцу я» (いつや) – «коли?». «Я» може виступати не тільки діалектною альтернативою до нормативного дієслова «да», а також кінцевою часткою у ролі нормативної «йо». Наприклад: «коре, шіттеру йо» (これ、しってるよ) – «коре, шіттен я» (これ、知ってんや) – «я знаю це» (岡本牧子, 氏原庸子, 2006).

Кансай-бен використовує низку специфічних займенників першої особи однини. Серед чоловічих це «ваші» (わし) та «вай» (わい) замість стандартних «оре» (おれ) та «боку» (ぼく). Серед жіночих це «учі» (うち), замість стандартного «аташі» (あたし).

2.3. Ідіоми та популярні фразеологізми кансай-бен

Кансай-бен характеризується великою кількістю діалектної лексики, що притаманна саме цьому регіону, і яка з часом активно розповсюдилась державою завдяки японській медіасфері.

Багато слів кансайського діалекту утворені саме завдяки скороченню японської літературної мови – наприклад, слово «оморой», яке є скороченою версією стандартного «омошірой» (面白い, цікавий) (Батюк, 2011, с. 17).

Також, у кансай-бен багато слів набувають іншого значення – найбільш яскравим прикладом є слова «ахо» (あほ) та «бака» (バカ).

У стандартній японській мові обидва ці слова означають «дурень», проте у кансайському діалекті «ахо» має більш пестливе значення – його можна перекласти як

«дурник», в той час як «бака» кансаєць сприйме як серйозну образу. Попри це, у кансай-бен є іще гостріший варіант слова «дурень» - «доахо» (ど阿呆).

Приклади характерних слів кансайського діалекту:

Таблиця 2.2

Слово	Стандартна японська	Кансайський діалект
Доброго дня	«коннічіва», こんにちは	«майдо», まいど
Дякую	«арігато:», ありがとう	«оокіні», おおきに
Справді	«хонто:», 本当	«хонма», ほんま
Ні/ти не можеш	«даме», ダメ	«акан», あかん
Складно	«мудзкашіі», むずかしい	«музуй», むずい
До побачення	«сайо:нара», さようなら	«сайнара», さいなら
Дуже	«тотемо», とても	«меччя», めっちゃ
Нічого страшного	«камаванай», 構わない	«камахен», かまへん
Великий	«оокіі», おおきい	«буттой», ぶっとい
Маленький	«чіісай», ちいさい	«чіччяі», ちっちゃい
Швидко	«хаяку», はやく	«хайо», はよ
Тому, отже	«сореде», それで	«хонде», ほんで
Нецікаво	«омошірокунай», おもしろくない	«шьоумона», しょうもな
Багато	«такусан», たくさん	«йоке», よけ
Скільки?	«ікура», いくら	«нанбо», なんぼ

Цікаво, що як і в більшості діалектів японської мови, піддіалекти однієї територіальної групи можуть разуче відрізнятися. Таку ілюстративну порівняльну таблицю кіото-бен та кансай-бен наводить Батюк І.Ю (Батюк, 2011, с. 17).

Таблиця 2.3

Літературна мова	Осака-бен	Кіото-бен
Gozaimasu	omosu	osu
Desu	dasu	dosu
Yomanai	yomesen	yomahen
O-yominasaru	o-yominahare	o-yomiyasu
Sonna, konna	sonaina, konaina	sonna, konna
dō	tohai	dō

Звичайно ж, кансайський діалект має низку власних унікальних фразеологізмів та ідіом – ми підібрали декілька цікавих (на нашу думку) та частовживаних:

Мокарімака (もうかりまっか)

Фразеологізм, що означає «як справи», але дослівно перекладається як «чи добре ти заробляєш?». У відповідь прийнято говорити «бочі-бочі» (ぼちぼち), що означає, що справи йдуть добре (Osaka Info, 2023)

Нандеяден (なんでやねん)

Ідіома, яку можна перекласти як «ти жартуєш!» або «якого чорта». Зазвичай, використовується як реакція обурення на якусь дурницю (やっせイズム, 2022).

Акан (あかん)

Це слово можна перекласти як «ти не можеш\не повинен» або ж просто як «погано». Аналог зі стандартної японської – «даме» (駄目) (やっせイズム, 2022).

Хонмані (ほんまに)

Перекладається як «справді!», це слово близьке за значенням до стандартного японського «хонтоні». Використовується як спосіб емоційно виразити здивування (デジタル大辞泉, 2012).

Камахен (かまへん)

Кансайський аналог «камаванай» (構わない) – «нічого страшного» або ж «не переживай» (Osaka Brand Center, 2023).

2.4. Вплив діалектів регіону Кансай на сучасну японську мову

Як вже зазначалося, кансайський діалект (зокрема його підвид осака-бен) є найпопулярнішим та найвідомішим наразі діалектом Японії. У 80-их роках на це впливало телебачення, яке підхопило тренд на комедійні програми, та зріст популярності гумористичного формату «манзай», коміки у якому, як зазначалося вище, спілкувалися на кансай-бені. Великий вплив на розвиток манзай справила осакська телекомпанія Йошімото Коґьо, яка стала ледь не монополістом комедійного ринку Японії. Саме її школа манзай подарувала такі відомі дуети як Panther, Football Hour, Chidori, Cocogico та інші. Цікаво, що попри багаторічну історію існування цього жанру, який зародився ще в епоху Хейан, його популярність у Японії досі лишається високою.

Більше того, поступово цей жанр виходить за межі країни, адже у 2016 році стрімінгова платформа Netflix адаптувала роман японського коміка Наокі Матайоші «Іскра» як серіал, доступний у всьому світі. «Іскра» розповідає про кар'єру та стосунки між двома коміками манзай, «розкриваючи» закулісся популярного жанру.

Проте не телебаченням єдиним – адже кансайський діалект є доволі популярним і у класичних літературних творах. Велику кількість форм кансайського діалекту у своїх творах використовував відомий японський класик Танідзакі Джюн'ічіро. Одним з найвідоміших прикладів використання кансайського діалекту є його роман «Дрібний сніг», що розповідає про життя чотирьох сестер осакського вищого світу (Батюк, 2011, с. 16).

У XXI сторіччі кансайський діалект вже міцно закріпився у японському медіапросторі, і ще більше цьому сприяє стрімкий та довготривалий зріст популярності аніме та манги. Так, майже кожен анімаційний твір має серед героїв персонажа, який розмовляє з кансайським діалектом – і, наслідуючи вже звичний стереотип, це, зазвичай, спосіб показати комедійного або веселого героя. Окрім того, формат манзай, що приніс шалену популярність осака-бен, тепер перейшов до аніме, ставши одним з видів комедійної взаємодії між героями.

2.4.1. Аналіз особливостей використання діалектів регіону Кансай в сучасному медіа-просторі та поп-культурі

Розглянемо використання кансайського діалекту на прикладі двох медіатворів – музичного мультиплатформеного проєкту «Nupnosis microphone» та мобільної відеогри «Touken ranbu».

«Nupnosis microphone» - японський мультимедійний проєкт від King Records, головна сутність якого – змагання між музичними колективами різних міст та регіонів Японії.

Визначальною рисою проєкту є територіальний поділ музичних команд за регіонами – в ході нашого дослідження нас цікавить гурт, який репрезентує місто Осака - Dotsuitare Hompo (どついたら本舗).

Ми проаналізуємо декілька прикладів використання осака-бен у двох музичних композиціях гурту – «あゝオオサカ dreamin'night» та «Tragic Transistor».

«Приклади використання осака-бен у пісні «Tragic Transistor»»

Таблиця 2.4

Репліка	Лексика
オオサカ <u>もうかりまっか</u> <u>ボチボチ</u> でんな	もうかりまっか – кансайський фразеологізм, що означає «як справи?» ボチボチ – традиційна відповідь на цей фразеологізм, що означає «справи йдуть добре»
それほんまか <u>ほんま</u> やこのアホンダラ	ほんまや – кансайська сленгова ідіома
<u>ほんま</u> にガタガタかけさいなんじゃガキ	ほんま – «правда» з кансайського діалекту
しばらく <u>行って</u> へんねん喫煙所	行ってへん – «не йди», з характерним для кансайського діалекту закінченням へん

Окрім використання діалектизмів, ця пісня є цікавим прикладом побудови тексту у форматі дуєту «манзай» – співаки Сасара Нуруде та Рошо Цуцуджіморі виконують ролі так званих «цуккомі» та «боке», підтруннюючи одне одного грою слів.

«Приклади використання осака-бен у пісні «あゝオオサカ dreamin'night»»

Таблиця 2.5

Репліка	Лексика
<u>かまへん</u> かまへんその調子でカマゲン	かまへん- кансайський аналог «камаванай» (構わない) – «нічого страшного» або ж «не переживай»
いや、ガキの使いやら <u>あらへん</u> で…	あらへん – кансайська ідіома, що означає «не знаю»
<u>あかん</u> , <u>あかん</u>	あかん – кансайська ідіома, аналог зі стандартної японської – «даме» (駄目)
以後お見知りおきをよろしゅう <u>ほなね</u>	ほなね – кансайський аналог японського «джя не», (じゃあね)

«Touken ranbu» – історична мобільна відеогра. Її характерною рисою є різноманіття персонажів з різних міст та регіонів Японії, завдяки чому у грі використовується велика кількість різних діалектів, серед яких – кансайський.

Ми розглянемо декілька прикладів використання кансай-бен на основі цитат персонажа Акаші Куніюкі.

Приклади використання кансайського діалекту у відеогрі «Touken ranbu»

Таблиця 2.6

Репліка	Лексика	Переклад
どうも、すいません。明石国行言います。どうぞ、よろしゅう。	すいません – кансайський аналог «сумімасен» (вибачте); よろしゅ замість よろしく характерне випадання приголосного «к» у прислівниках зі складом «ку»	Вибачте, мене звать Акаші Куніюкі. Приємно познайомитись.
何言われても、自分は働きまへん	働いまへん – «не працюватиму», з характерним для кансайського діалекту закінченням へん	Змушуйте мене скільки завгодно – я не працюватиму.
自分なんかには隊長を任せて、ほんまにええんですか？ 知らんで。	ほんま – «правда» з кансайського діалекту	Чи це нормально, що я буду капітаном? Не звинувачуйте мене, якщо щось станеться.
いやー、こんなものまで用意するとは。びっくりや	や – зв'язка, яку використовують замість стандартного です («десу») у теперішньому часі	Ого, ти зробив це для нас – я здивований.

Також, наведемо декілька прикладів персонажів з відомих творів поп-культури, що також розмовляють на кансайському діалекті:

- Гін Ічімару та Ліза Ядомару з аніме та манги Bleach - популярний японський твір 2001 року випуску;
- Ацуму Мія, Осаму Мія, Шінске Кіта, Хітоші Гінджіма та Рен Оміві - герої відомого спортивного аніме "Haikyu!!", 2014 року випуску;
- Тацу - герой аніме "Gokushufudou", 2021 року виходу.
- Шімпей Аджіро з аніме "Summertime render", 2022 року випуску;

Висновки до розділу 2

Другий розділ курсової роботи був присвячений виконанням поставлених нами завдань: охарактеризувати кансайський діалект, визначити його відмінності від стандартної японської мови; визначити місце кансайського діалекту в японській медіасфері; проаналізувати практичні приклади використання кансайського діалекту в поп-культурі.

В процесі дослідження, ми розглянули граматичні та лексичні аспекти діалекту Кансай. Ми виконали порівняння з стандартною японською мовою і виявили серйозні відмінності у наступних площинах: подовження голосних звуків в односкладових словах; відмінності в утворенні різних форм дієслів, таких як стверджувальна, заперечна, серединна (те-форма) тощо, а також в утворенні минулого часу, використанні різних граматичних конструкцій, наприклад заборона, прохання, наказ та інших; також ми виявили відмінності у використанні граматичних часток у нормативній мові та кансайському діалекті. На підставі дослідження, можна зробити висновок, що неабияку роль у діалекті Кансай відіграють елементи «я» (や) та «джя» (じゃ), які встають на заміну нормативних «да» (だ) або «десу» (です), і спостерігаються у низці граматичних конструкцій, мовних зворотів, мають властивості кінцевих часток тощо. Змін у даному діалекті зазнає і лексичний рівень. Діалекту Кансай притаманна велика кількість унікальних лексем, що спостерігаються серед усіх частин мови та словосполучень, починаючи з займенників, дієслів, іменників, закінчуючи фразеологізмами.

Так, окрім систематизації порівняння лексики нормативної японської мови з діалектом Кансай, нами було проаналізовано використання діалектної лексики у наступних популярних японських медіатворах: «Hypnosis microphone» (японський мультимедійний проєкт від King Records присвячений змаганням між музичними колективами різних міст та регіонів Японії) та «Touken ranbu» (історична мобільна відеогра, що характеризується великою кількістю діалектів).

ВИСНОВОКИ

Мовна ситуація у Японії характеризується існуванням великої кількості діалектів протягом усієї історії існування держави – попри те, що в кінці XIX – на початку XXI століття вони зазнавали серйозних утисків та спроб примусової асиміляції, з метою створення однієї мови, унікальним діалектам країни вдалося зберегтися і до наших днів.

І якщо деякі діалекти (такі як окінавський) досі переживають доволі скрутні часи, через поступове зникнення носіїв, інші діалекти, зокрема кансайський, міцно зайняли позиції в японських медіа та побуті.

Кансайський діалект – один з найбільш відомих діалектів японської мови, який, зазвичай, асоціюють з мовою сміху. Він має низку своїх лексичних та граматичних відмінностей, і хоча є взаємозрозумілим зі стандартною японською мовою, цей діалект все ще значним чином від неї відрізняється.

Визначальна риса сучасного кансай-бен – велика кількість власних ідіом, фразеологізмів та сленгу, а також схильність до скорочення стандартної японської мови. Саме завдяки скороченням і утворилась лєвова частка кансайських слів. Окрім того, це доволі експресивний діалект, що налічує у собі багато емоційних вигуків, таких як «あかん».

До 1603 року Кіото був столицею Японії, тож кансайський діалект довгий час де-факто був «спільною» японською мовою. Пізніше, після перенесення столиці до Едо, кансайський діалект став мовою торгівлі. А ще пізніше, з розвитком телебачення та ростом популярності комедії «манзай», кансайський діалект став мовою гумору.

Наразі, кансайський діалект за популярністю може скласти конкуренцію токійському – адже це доволі унікальне явище того, як медіапростір просуває регіональний говір. У популярних аніме та серіалах, відеоіграх та на ТБ постійно можна почути кансай-бен – звичайно, іншим діалектам також знаходиться місце на японському медіапросторі, проте не у такій кількості, яку отримує кансайський діалект.

Більше того, можна заявити, що кансай-бен певною мірою формує цей медіапростір – прикладом є застосування кансайського діалекту, аби показати веселого чи розслабленого героя в аніме. Цей стереотип вже сприймається як даність, подібних образів у японській поп-культурі величезна кількість, тому це вже можна вважати наративним прийомом.

Проаналізувавши декілька прикладів використання кансай-бен у поп-культурі стає зрозуміло, що саме її взаємозрозумілість зі стандартною японською і «легкість» відносно неї ж, дозволяє органічно вписувати регіональний діалект у загальнояпонський медіапростір, не викликаючи при цьому нерозуміння у глядача проте підкреслюючи особливість мовця.

要約

日本は多くの方言が存在することで特徴づけられる。19世紀末から21世紀初めにかけて、一つの標準語を作るために方言は抑圧や絶滅の試みにあったものの、国のユニークな方言は現代まで残っている。

沖縄方言のように、一部の方言はまだ話者の減少によって消滅の危機に瀕しているが、関西方言などの他の方言は、日本のメディアや日常生活で強い地位を占めている。

関西方言は、一般的に「笑い言葉」と関連付けられる日本語の最も有名な方言の一つであり、独自の語彙や文法の違いがあり、標準日本語の話者には理解できるが、それでも多くの点で異なる。

現代の関西弁の特徴の一つは、独特のイディオム、慣用句、スラングの多さである。また、感情的な感嘆語の「あかん」などの表現が多い表現力豊かな方言である。

1603年まで京都は日本の首都であり、関西方言は長い間「共通」の日本語だった。その後、江戸への首都移転後、関西方言は商取引の言語となった。更にテレビの普及や「漫才」の人気の高まりと共に、関西方言は笑い言葉となった。

現在、関西方言は東京方言と人気を競っている。メディアでは地域の方言が推進され、アニメやドラマ、ビデオゲーム、テレビなどでも関西弁を聞くことがよくある。もちろん、他の方言も日本のメディアに存在しているが、関西弁ほど多くの頻度で出現することはない。

さらに、関西弁はある程度、このメディア空間を形成していると言える。アニメの楽しいキャラクターやリラックスしたキャラクターを示すために関西弁を使用することが例として挙げられる。このステレオタイプは既に当たり前のように受け入れられ、日本のポップカルチャーにはこのようなイメージが多数存在する。

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Abe, S. (2001). Field Methods of Japanese Dialects Відновлено з: <http://www.tufs.ac.jp/ts/personal/ykawa/results/cours/abe.htm>.
- Anderson, M. (2019). Studies of Ryukyu-substrate Japanese. Routledge Handbook of Japanese Sociolinguistics. New York, NY
- Bungo Wiktionary Відновлено з: https://en.wiktionary.org/wiki/Classical_Japanese#English
- Hattori, Y. (2020). *Regional Variation on Loanword Adaptation in Japanese*. Graduate Theses, Dissertations, and Problem. WestVirginiaUniversity.
- Japanese language Britannica Відновлено з: <https://www.britannica.com/topic/Japanese-language>.
- Kansaiben (関西弁) and Oosakaben (大阪弁)— Відновлено з: <https://www.nihongoresources.com/language/dialects/kansaiben.html>.
- Meaning of あかん (akan) (2020). the Essential Kansai-Dialect Word / Takashi's Japanese Dictionary. Відновлено з: <https://takashionary.com/akan/>
- Michinori, S. (2010). An Introduction to Ryukyuan Languages. Tokyo: Research Institute for Languages and Cultures of Asia and Africa
- Osaka Info 大阪公式観光情報 (2023). 「大阪まるわかり」大阪で親しまれるユニークな方言をご紹介します. Відновлено з <https://osaka-info.jp>
- Ryukyu islands. Britannica. Відновлено з: <https://www.britannica.com/place/Ryukyu-Islands>
- Samuel, R. (1979). *The Old Kyoto Dialect and The Historical Development of Japanese Accent*. Harvard Journal of Asiatic Studies. (pp. 157–175.) The Society for Japanese Studies
- Sanada, S. (2018). 関西弁事典 . *Cyclopedia of Kansai dialect*. Tōkyō: Hitsuji Shobō.
- Stutz Streetharan, C. (2015). *Negotiating Language and identify in the Kansai Region*. AATJ.

Södergren, S. (2014). *Metcha suki ya nen A sociolinguistic attitude survey concerning the Kansai dialect*. Dalarna University, School of Humanities and Media Studies, Japanese.

World Atlas of Languages. UNESCO Відновлено з: <https://en.wal.unesco.org/countries/japan/languages/central-okinawan>.

Академічний тлумачний словник. (1970.) Відновлено з: <http://sum.in.ua/>

Батюк, Ю. І. (2011). *Фонологічні та лексико-граматичні відмінності в діалектах Японії (на матеріалі діалектів о. Хонсю)* Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Бондарук, В. І. (2020). *Діалектна лексика на матеріалі японської мови*. Київ.

Волков, А. Р. (2001). *Лексикон загального та порівняльного літературознавства*. Чернівці: Золоті литаври.

Енциклопедія сучасної України. Відновлено з: <https://esu.com.ua/>.

Звонська, Л. Л., Корольова, Н. В., Лазер-Паньків, О. В. та ін. (2017). *Енциклопедичний словник класичних мов*. (2-ге вид. 552 с.). ВПЦ Київський університет.

Кобилянський, Б. В. (1960). *Діалект і літературна мова*. Київ: Радянська школа.

Ковалів, Ю. І. (2007). *Літературознавча енциклопедія*. Київ: Видавничий центр Академія.

Семенко, С. М. (2017). *Язык и культура. Територіальна класифікація і типологічні риси діалектів західної частини Японії, островів Кюсю та Рюкю* (С. 344 – 353.) Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго.

デジタル大辞泉 (2012). 「本真」の意味・読み・例文・類語 Retrieved from: <https://kotobank.jp>

やっせイズム (2022). 関西弁「なんやねん」の意味は？「なんでやねん」との違いも完全解説 Retrieved from: <https://yassei.net>

やっせイズム (2022). あかんってどういう意味？どこの方言？関西弁ネイティブが全方位解説 Retrieved from: <https://yassei.net>

岡本牧子&氏原庸子 (2006). 聞いて覚える：関西（大阪）弁入門 出版社：ひつじ書房；
新訂版

関 西 の 人 口 一 覧 (2022). Retrieved from:
<https://www.homemate.co.jp/research/population/ar-kansai/>

大阪ブランド情報局 Osaka Brand Center (2023). 大阪弁完全マスター講座：第二十一
話かまへん Retrieved from: <http://www.osaka-brand.jp/magazine/museum/osakaben>